

Ein cyf/Our ref VG/03296/20

Janet Finch-Saunders AS
Cadeirydd
Y Pwyllgor Deisebau
Government.Committee.Business@llyw.cymru

24 Mehefin 2020

Annwyl Janet,

Diolch am eich llythyr ar 19 Mai ar ran y Pwyllgor Deisebau ynglŷn â chyflwyno ward ar wahân i'r ward mamolaeth ar gyfer teuluoedd sy'n dioddef camesgoriad.

Mae camesgoriad ar unrhyw gyfnod o feichiogrwydd yn cynrychioli colli baban, a'r holl obeithion a breuddwydion a ddaw gyda hynny. Bydd camesgoriad cynnar yn aml yn digwydd gartref neu yn y gwasanaethau gynaeoleg. Bydd cymorth yn cael ei roi gan y gwasanaeth gofal sylfaenol gan gyfeirio'r fenyw at sefydliadau cymorth perthnasol fel y *Miscarriage Association* <https://www.miscarriageassociation.org.uk/>. Bydd y gwasanaeth bydwragedd cymunedol hefyd yn estyn allan os yw'r fenyw eisoes yn eu gofal.

Os ceir camesgoriad hwyr, bydd gofal yn cael ei ddarparu gan y gwasanaethau mamolaeth lleol, sy'n lleoliad priodol ar ddiwedd beichiogrwydd. Mae byrddau iechyd yng Nghymru wedi bod yn gweithio yn rhagweithiol i sicrhau bod ystafelloedd profedigaeth wedi'u sefydlu i roi preifatrwydd, a bod cymorth profedigaeth dilynol ar gael sy'n cefnogi'r rhieni a'r teulu ehangach hefyd. Mae'n brofedigaeth sy'n effeithio ar y teulu cyfan ac oherwydd hyn rydym wedi ymrwymo i sicrhau'r gwasanaethau gorau ar gyfer menywod a'u teuluoedd

Yn aml, ni ellir tybio bod y baban wedi'i gollu, yn enwedig ar ddechrau beichiogrwydd, a bydd hyn ond yn cael ei ganfod yn ystod sgan rheolaidd cynnar. Bydd byrddau iechyd a staff yn ceisio rhoi'r wybodaeth hon i fenywod a'u partneriaid mewn lleoliadau priodol, ond yn aml oherwydd seilwaith eiddo'r ysbyty mae hyn yn golygu mynd â nhw drwy leoliadau clinigol i ardal breifat briodol.

Ar ddiwedd y llynedd, fe ysgrifennodd fy swyddogion at fyrddau iechyd yn ceisio sicrwydd eu bod yn gweithredu eu gwasanaethau camesgoriad yn unol â chanllawiau'r Sefydliad Cenedlaethol dros Ragoriaeth mewn Iechyd a Gofal (NICE) a chanllawiau gan Goleg Brenhinol yr Obstetryddion a'r Gynaecolegwyr (RCOG). Roedd yr ymatebion yn awgrymu bod y gwasanaethau'n cael eu cynnig mewn modd priodol. Ond mae lle i wella bob amser a

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Vaughan.Gething@llyw.cymru
Correspondence.Vaughan.Gething@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

bydd fy swyddogion yn parhau i weithio gyda byrddau iechyd i sicrhau arferion gorau wrth ddarparu gwasanaethau.

Sefydlodd fy swyddogion Weithgor Cymorth Profedigaeth yn 2019 er mwyn sicrhau bod cymorth digonol ar gael ar gyfer teuluoedd sydd wedi colli babi neu blentyn. Roedd y gweithgor yn cynnwys elusennau, sefydliadau cymorth a swyddogion. Ym mis Rhagfyr 2018, cyhoeddwyd astudiaeth cwmpasu gwasanaethau profedigaeth gan Brifysgol Caerdydd mewn cydweithrediad â Marie Curie a Chanolfan Ymchwil Canser Cymru ar ran y Bwrdd Gofal Diwedd Oes. Mapiodd yr astudiaeth y cymorth presennol sydd ar gael, sy'n amrywio o wasanaethau cyfeirio i wasanaethau cwnsela arbenigol, gan nodi'r ardaloedd lle mae angen rhagor o adnoddau. Gellir gweld yr astudiaeth yn:

<https://llyw.cymru/sites/default/files/publications/2019-12/arolwg-cwmpasu-o-wasanaethau-profedigaeth-yng--nghymru-adroddiad-diwedd-astudiaeth.pdf>

Roedd cwmpas yr astudiaeth yn cynnwys yr ystod eang o gymorth profedigaeth sydd ar gael, gan gynnwys cymorth i blant a phobl ifanc. Roedd yn tynnu sylw at y bylchau a'r heriau mewn cymorth profedigaeth, ac yn codi sawl peth i'w ystyried ar gyfer datblygu gwasanaethau. Mae'r rhain yn canolbwyntio ar yr angen i ddatblygu fframwaith cenedlaethol ar gyfer gofal profedigaeth yng Nghymru. Byddai hyn yn hwyluso buddsoddiad mewn cymorth profedigaeth ar lefel sefydliadol a rhanbarthol ac yn darparu cydraddoldeb a mynediad i lefelau priodol o gymorth sy'n ymateb i anghenion lleol.

Gofynnwyd i'r arweinydd clinigol cenedlaethol ar gyfer gofal diwedd oes, Dr Idris Baker, i sefydlu Grŵp Llywio Profedigaeth Cenedlaethol i ddatblygu'r gwaith hwn. Bydd y Gweithgor Cymorth Profedigaeth presennol yn uno â'r Grŵp Llywio Profedigaeth Cenedlaethol gan sicrhau bod sefydliadau sy'n cefnogi plant, pobl ifanc a'r rheiny sydd wedi'u heffeithio gan golled babi a marwolaeth sydyn yn cael eu cynrychioli. I fynd i'r afael â'r bylchau mewn darpariaeth gwasanaeth profedigaeth, bydd Llywodraeth Cymru yn sicrhau bod £1m ychwanegol ar gael ar gyfer cymorth profedigaeth o 2021-22. Bydd hyn yn rhoi amser i alluogi datblygu'r fframwaith profedigaeth cenedlaethol a'r llwybrau, hyfforddiant a'r safonau a fydd yn dilyn.

Diolch eto am ysgrifennu ataf ynglŷn â'r mater hwn. Rwy'n gobeithio bod fy ateb o gymorth ichi.

Yn gywir,

Vaughan Gething AS/MS

Y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol
Minister for Health and Social Services